

3. Коріняк О. Захист прав і свобод людини в діяльності правоохоронних органів. України. *Часопис Академії адвокатури України*. 2010. № 9. С. 1-6.

Чорна І.І.
ст. гр. ПД-11
Науковий керівник: к. е. н., доцент,
доцент кафедри безпеки та правоохороної діяльності,
Західноукраїнський національний університет
Колесніков А. П.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Пріоритетом розвитку сучасного демократичного суспільства є забезпечення прав людини та верховенство права. Захищати основні свободи та підтримувати суспільний порядок і загальний добробут в демократичному суспільстві.

Загалом, демократія в суспільстві тримається на двох засадах: верховенстві права та забезпеченні прав людини, тому основним завданням правоохоронної діяльності для підтримки правопорядку в суспільстві є демократичний характер реалізації прав людини та забезпечення правопорядку на основі верховенства закону.

Однією з базових функцій держави є забезпечення охорони прав та законних інтересів громадян, фізичних та юридичних осіб від протиправних посягань, забезпечення принципу законності, а також охорони встановленого в державі правопорядку. Кожне з цих завдань якраз і виконується за допомогою правоохоронної діяльності, що реалізується відповідними органами держави.

Правоохоронна діяльність – це діяльність з нагляду і контролю за дотриманням законів, притягнення винних осіб до юридичної

відповідальності, розгляду справ у судах, інших юрисдикційних органах, виконання рішень юрисдикційних органів, проведення в життя каральних і правовідновлювальних заходів.

Правоохоронна діяльність є одним із центральних напрямків державної діяльності, яка запобігає й усуває порушення прав, свобод та інтересів людини і громадянина, а також інтересів суспільства і держави. Головним суб'єктом правоохоронної діяльності є держава, оскільки вона не може існувати без визначеного порядку в системі суспільних відносин. Для повноцінного здійснення своїх завдань і реалізації функцій держава повинна мати відповідні органи та організації, які утворюють певну систему, частиною якої є правоохоронні органи України.

Правоохоронні органи, з однієї сторони, покликані виконувати вимоги законів, що закріплюють права та свободи людини, з іншої - вони наділені відповідними розпорядчими повноваженнями, у тому числі і правом розробляти приймати підзаконні акти нормативного характеру, націлені на регулювання «технологій» реалізації прав та свобод громадян. В сучасних умовах становлення української держави коли відбувається посилення соціальної функції органів внутрішніх справ, суттєво зростає їх значення не лише як засобу захисту прав та свобод, а і їх забезпечення. При цьому їх забезпечення здійснюється як у правозастосовчій діяльності, так нормотворчій, що є невід'ємною частиною системи правового регулювання.

До завдань правоохоронної діяльності належить: захист встановленого Конституцією України суспільного ладу держави, прав і законних інтересів громадян, підприємств, організацій, установ, суб'єктів усіх форм власності, суверенітету та територіальної цілісності України.

Особливе місце серед завдань правоохоронної діяльності посідає захист прав і свобод людини, її життя, здоров'я, честі, гідності, недоторканості та безпеки.

Отже, правоохоронна діяльність – це така державна діяльність, яка здійснюється з метою охорони права спеціально уповноваженими органами шляхом застосування юридичних заходів впливу із суворим дотриманням встановленого законом порядку.

Захист прав і свобод людини – це відновлення порушеного правового статусу, притягнення порушників до юридичної відповідальності. Необхідність в захисті виникає тоді, коли є перешкоди в здійсненні прав і свобод, або погроза їх порушення, а також за необхідності припинення порушення прав людини. Захист може здійснюватися шляхом втручання органів держави в процес реалізації прав і свобод.

В основі прав людини закладено визнання внутрішньої гідності й цінності людської особистості. Ці права невід’ємні та однакові для всіх. Отож, кожна людина має ці права і не може бути їх позбавлена. Жодну людину не можна примусити відмовитися від них, а тому права однакові для всіх – незалежно від раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших поглядів, національного чи соціального походження, майнового статусу, місця народження чи інших факторів.

Однією з найгостріших проблем України є проблема здійснення прав людини та громадянина. Щоб їх реалізувати, потрібно їх знати та вміти і захищати. Органи державної влади, їх посадові особи зобов’язані діяти за Конституцією та законами України (стаття 19 Конституції). Особа, права якої порушені, має право на судовий захист.

В конституційній державі існують інститути прав і свобод людини, які визначають розвиток більшості країн на шляху до демократії. Права і свободи людини й громадянина є головним елементом, основою конституційно-правового статусу особи. Саме в правах, свободах та обов’язках юридично оформлюються стандарти поведінки людини, громадянина, що визнаються й гарантуються державою.

У правовій державі визнається і право кожного громадянина захищати свої права і свободи всіма способами, не забороненими законом (наприклад, життя або здоров'я, власність шляхом реалізації свого права на необхідну оборону від злочинного посягання на ці найважливіші цінності) активно домагатися виконання державними органами покладених на них повноважень, сприяти їм у цьому.

Отже, Україна, як держава, захищає свій суверенітет і незалежність і ставить за мету гідні умови життя, закріплює певні права і свободи лише своїм громадянам. Також лише для громадян України держава створює умови для здійснення права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії, гарантує право на соціальний захист, право на безоплатну вищу освіту в державних і комунальних навчальних закладах тощо.

Список використаних джерел

1. Права людини: загальна їх реалізація та захист в Україні
http://www.gusrv.gov.ua/pravo2019_1.htm

2. Поняття та зміст забезпечення дотримання прав людини в правоохоронних органах України. URL: <https://лектор.com/pravoohoronni-organi-sudovi/ponyattya-zmist-zabezpechennya-dotrimannya-55382.html>

Поняття і ознаки правоохоронної діяльності. URL: <https://arm.naiiau.kiev.ua/books/SPOU/files/1-4.pdf>